

Sygn. akt IV KK 296/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej
w sprawie **D. J.**

skazanego z art. 56 ust. 3 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 22 stycznia 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt II K [...],

**uchyła zaskarżony wyrok w stosunku do D. J. w części
dotyczącej orzeczenia o karze i w tym zakresie sprawę
przekazuje Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt II K [...], Sąd Rejonowy w Z. uznał D. J. za winnego tego, że w okresie od czerwca 2012 r. do września 2012 r. w Z., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, uczestniczył w obrocie znacznymi ilościami substancji psychotropowych i środków odurzających, w ten sposób, iż celem dalszej odsprzedaży zbył R. K. ps. „C.” otrzymane wcześniej od B. J. nie mniej niż 100 gramów marihuany oraz 20 gramów amfetaminy za łączną kwotę nie mniejszą niż 1920 złotych, czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 56 ust. 3 tejże ustawy w zw. z art. 33 § 2 i 3 k.k. i art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżanemu wykonanie kary pozbawienia wolności na okres próby 3 lat, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. J. przepadek kwoty 1920 zł, jako korzyści majątkowej, którą osiągnął z przestępstwa.

Na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył mu na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 13 kwietnia 2015 r. godz. 9.40 do dnia 14 kwietnia 2015 r. godz. 14.05.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę sądową w wysokości 380 zł oraz częściowo wydatki postępowania w kwocie 90 złotych, w pozostałej części wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Przedmiotowy wyrok w stosunku do D. J. nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się z dniem 1 czerwca 2017 r.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść skazanego wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżając go w części dotyczącej

skazanego D. J. w zakresie orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz opłaty sądowej zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, polegające na wymierzeniu oskarżonemu na jego podstawie kary 1 roku pozbawienia wolności, a zatem poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w tym przepisie wynoszącego 2 lata pozbawienia wolności, czego konsekwencją było również rażące naruszenie art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych poprzez zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty sądowej kwoty 380 złotych.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna. W niniejszej sprawie doszło do wskazywanego przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego w kasacji naruszenia prawa.

Wymierzając skazanemu karę na podstawie art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, Sąd Rejonowy powołał się na regułę z art. 4 § 1 k.k., która interpretowana jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego w sposób jednolity. Stosownie do brzmienia art. 4 k.k. przyjmuje się - w przypadku wystąpienia kolizji ustaw karnych, będącej następstwem zmian normatywnych - prymat stosowania ustawy nowej, obowiązującej w czasie orzekania. Jednakże należy stosować ustawę poprzednio obowiązującą wówczas, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. W ujęciu art. 4 § 1 k.k. „względniejszą” jest ta, która po przeprowadzeniu kompletnej oceny wszystkich skutków zastosowania owych konkurujących ze sobą ustaw, *in concreto* przewiduje dla danego sprawcy łagodniejsze (a więc "względniejsze") konsekwencje (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2006 r., sygn. akt V KK 282/06, LEX nr 198079).

Reguła ta nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż do czynów z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnionych od dnia 9

grudnia 2011 r. należy stosować ustawę w aktualnym brzmieniu, albowiem od tej daty, a zatem również od daty popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu, do dnia orzekania w tej sprawie, zagrożenie przestępstwa z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nie uległo zmianie. Jak słusznie wywodzi skarżący, różnica stanów prawnych ujawnia się jedynie w odniesieniu do możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary i prowadzi do uznania, że ustawa Kodeks karny w brzmieniu przed dniem 1 lipca 2015 r. jest względniejsza dla sprawcy. Niewątpliwym bowiem jest, że zgodnie z art. 69 § 1 k.k. obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r., możliwe było warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec sprawcy w wymiarze nieprzekraczającym 2 lat. W stanie prawnym obowiązującym natomiast po dniu 1 lipca 2015 r., a zatem wówczas kiedy orzekał Sąd Rejonowy w Z. w tej sprawie, warunkowe zawieszenie wykonania kary jest możliwe wyłącznie w stosunku do sprawcy, któremu wymierzono karę nieprzekraczającą 1 roku pozbawienia wolności. Ponadto w przypadku orzekania kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania po dniu 1 lipca 2015 r., obligatoryjne jest orzeczenie jednego z obowiązków z art. 72 § 1 k.k., podczas gdy w stanie prawnym obowiązującym przed tą datą było ono fakultatywne.

Należy zatem zauważyć, że kara wymierzona oskarżonemu za przypisane mu przestępstwo z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii nie mogła być niższa niż 2 lata pozbawienia wolności i orzeczenie, jak w niniejszej sprawie kary niższej (1 rok pozbawienia wolności, a więc poniżej minimalnego ustawowego zagrożenia przewidzianego za czyn z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.) sprawia, że zaskarżony wyrok obciążony jest rażącym naruszeniem prawa materialnego, w zakresie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności. Nie ulega także wątpliwości, że wskazane wyżej rażące naruszenie prawa miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, ponieważ w konsekwencji skutkowało poniesieniem przez oskarżonego łagodniejszej odpowiedzialności karnej i rzutowało także na inne rozstrzygnięcia zawarte w zaskarżonym wyroku w odniesieniu do tego skazanego.

Odnosząc się do wskazanego w kasacji zakresu zaskarżenia, zauważyć trzeba, że zgodnie z zasadą określoną w art. 447 § 2 k.p.k. uwzględnienie zarzutu

dotyczącego kary pozbawienia wolności czyniło koniecznym uchylenie całości orzeczenia o karze. Oczywistym jest, że ze względu na potrzebę zachowania współmierności zastosowanych środków represji karnej, wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w wysokości mającej oparcie w przepisach może rzutować chociażby na wymiar kary grzywny.

Dodać na koniec trzeba, że uwzględnienie kasacji nie wymagało od Sądu Najwyższego orzekania o uchyleniu zaskarżonego wyroku w zakresie zasądzonej na rzecz Skarbu Państwa opłaty. Orzeczenie to było rozstrzygnięciem związanym z karą i zdezaktualizowało się wraz z uchyleniem Wyroku Sądu Rejonowego w zakresie orzeczenia o karze.

W tej sytuacji zaskarżony wyrok należało w części dotyczącej orzeczenia o karze uchylić i w tym zakresie przekazać Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.